

คู่มือปฏิบัติงาน

โรงคัดบรรจุ ดอกกล้วยไม้ ตามมาตรฐาน GMP

กองส่งเสริมมาตรฐาน
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารคู่มือปฏิบัติงาน
โรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้
ตามมาตรฐาน GMP จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจาก
มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับ
โรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้ (มกษ.5502-2552)
โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ
ในข้อกำหนดตามมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้แก่
เกษตรกร ผู้ประกอบการ ที่ปรึกษา ผู้ตรวจประเมิน
และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อสร้างความเชื่อมั่น
ในคุณภาพพวงกล้วยไม้ไทย และพัฒนาขีดความ
สามารถทางการค้าทั้งในและ
ต่างประเทศ

กองส่งเสริมมาตรฐาน
กันยายน 2564

มาตรฐานกล้วยไม้และระบบการผลิตที่เกี่ยวข้อง

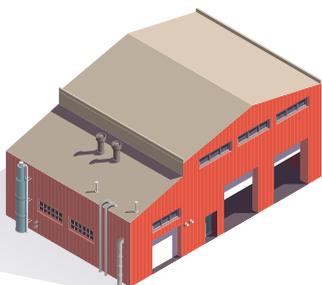
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับกล้วยไม้ตัดดอก (มกษ.5501-2552)

มาตรฐานสินค้าเกษตรที่กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติด้านการผลิตกล้วยไม้ตัดดอกก่อนการขนย้ายมายังโรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้ ซึ่งครอบคลุม เรื่อง สวนกล้วยไม้ หรือ สภาพสวนกล้วยไม้ เรือนเพาะชำ กระบวนการผลิต สุขอนามัยผู้ปฏิบัติงาน และการบันทึกข้อมูล

การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้ (มกษ.5502-2552)

มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่รับดอกกล้วยไม้เข้าโรงรับบรรจุจนออกจากโรงคัดบรรจุ ซึ่งครอบคลุม เรื่อง ท่าเลที่ตั้ง การปฏิบัติงาน คุณภาพ การขนส่ง สาธารณูปโภค สุขอนามัยผู้ปฏิบัติงาน และการบันทึกข้อมูล โดยดอกกล้วยไม้สามารถผลิตได้หลายรูปแบบ ได้แก่ ช่อดอกกล้วยไม้สด ดอกกล้วยไม้ที่เด็ดออกจากช่อดอกเป็นดอกเดี่ยว และผลิตภัณฑ์อื่นที่ได้จากดอกกล้วยไม้มาประดิษฐ์

ช่อดอกกล้วยไม้ (มกษ.5001-2552)

มาตรฐานสินค้าเกษตร ช่อดอกกล้วยไม้ ตัดจากพืชในวงศ์ Orchidaceae ทุกสกุล เพื่อการค้า ช่อดอก กล้วยไม้ให้ได้ตามมาตรฐาน ซึ่งเป็นสินค้าประเภทไม้ตัดดอกที่มีัดเป็นกำหรือเข้าช่อ บรรจุในถุงหรือห่อโดยมีจำนวนช่อดอก ชั้นคุณภาพ และขนาด ตามข้อมูลที่ระบุไว้บนกล่องใน และ/หรือ กล่องนอก

มาตรฐานสินค้าเกษตร

เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับ

โรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้ (มกษ.5502-2552)

ทอบาย

มาตรฐานสินค้าเกษตร ที่ครอบคลุมกระบวนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่รับดอกกล้วยไม้เข้าโรงรับบรรจุจนออกจากโรงคัดบรรจุ สามารถผลิตได้หลายประเภท ได้แก่ ช่อดอกกล้วยไม้สด ดอกกล้วยไม้ดอกเดี่ยว และผลิตภัณฑ์จากดอกกล้วยไม้ มาประดิษฐ์ มีเกณฑ์กำหนด และวิธีการตรวจประเมินดังนี้

1

สถานประกอบการ

เกณฑ์กำหนด และคำแนะนำ

การปฏิบัติที่ดีสำหรับ โรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้

1. สถานประกอบการ

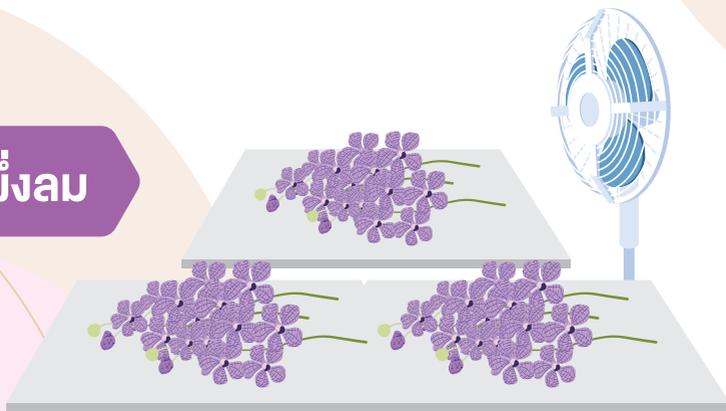
ต้องคำนึงถึงสถานที่ แยกพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน มีสภาพเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงาน ควรเป็นพื้นที่โปร่งไม่อับชื้น อากาศถ่ายเทได้สะดวก อาคารมีโครงสร้างที่แข็งแรง พื้นควรเป็นพื้นปูนเพื่อให้สะดวกต่อการทำความสะอาด ระบายน้ำได้ดี และคงทน เพื่อป้องกันดอกกล้วยไม้ไม่ให้เกิดความเสียหาย

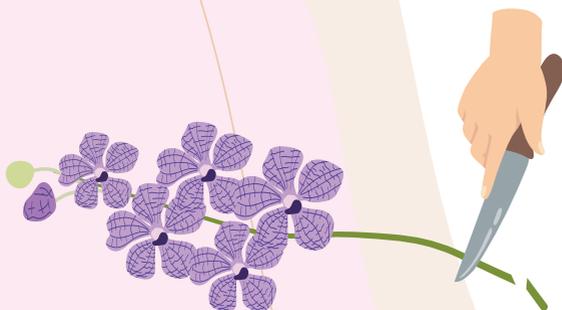
2

การควบคุมการปฏิบัติงาน

ฟังลม

ปาดโคน

เสียบหลอด

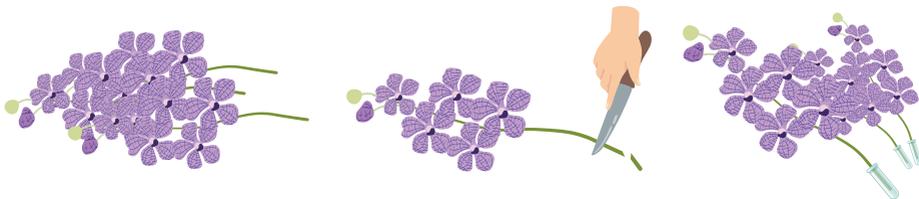

2. การควบคุมการปฏิบัติงาน

มีแผนการควบคุมการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนตามประเภทของดอกกล้วยไม้ ได้แก่ มีแผนการควบคุมการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนตามประเภทของดอกกล้วยไม้ ได้แก่ การคัดแยกชั้นคุณภาพ การปาดปลายโคนก้านออก การเสียบหลอดบรรจุน้ำสะอาด หรือสารละลายยืดอายุการใช้งาน และต้องมีผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน

1

มีการคัดแยกขนาดและคุณภาพดอกกล้วยไม้ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร และ/หรือ ข้อกำหนดกับคู่ค้า มีการตรวจสอบคุณภาพและศัตรูพืช และจัดเก็บรักษาที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพ

2

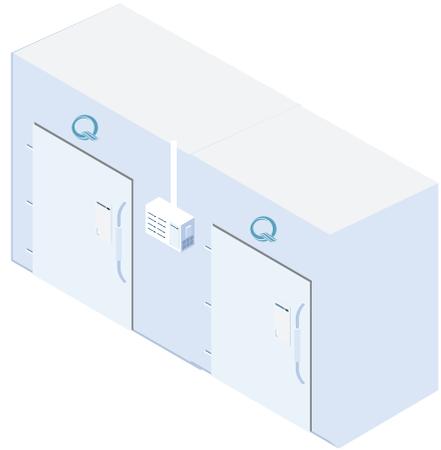
การบรรจุดอกกล้วยไม้ กล่องบรรจุควรเป็นของใหม่ สะอาด มีความแข็งแรง แสดงข้อมูลรายละเอียดที่ถูกต้องลงบนฉลากหรือกล่อง

3

2. การควบคุมการปฏิบัติงาน

กรณีในประเทศผู้นำเข้ากำหนดให้รมสารเมทิลโบรไมด์
เพื่อกำจัดศัตรูพืช ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน
ที่ผ่านการรับรอง และต้องขึ้นทะเบียน
โรงรมจากกรมวิชาการเกษตร

4

การเก็บรักษาดอกกล้วยไม้ :
ต้องเก็บรักษาที่อุณหภูมิไม่เกิน 25 °C หลังบรรจุลงกล่อง
จนถึงเวลานอนย้ายขึ้นรถขนส่ง เพื่อรักษาคุณภาพ

5

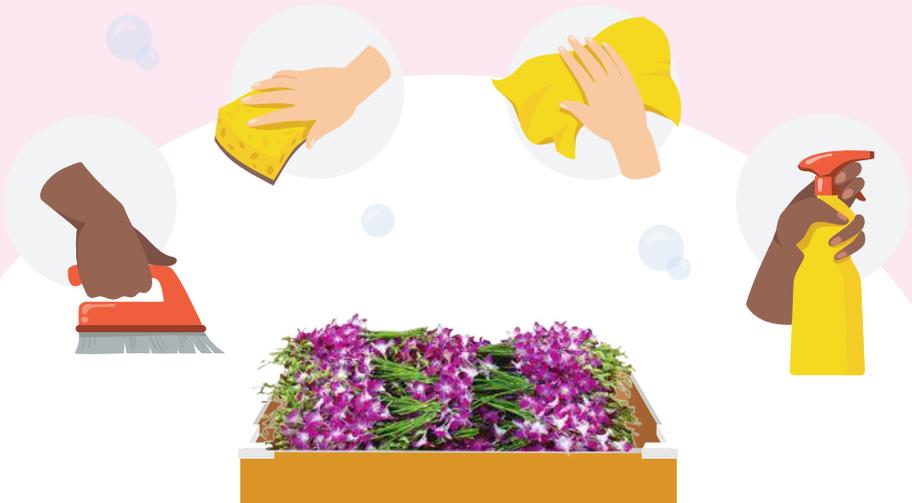

3

การบำรุงรักษา

อ่างล้างมือผู้ปฏิบัติงาน ทำความสะอาดอุปกรณ์
โรงอาหารหรือพื้นที่ทำอาหาร

3. การบำรุงรักษา

1

มีมาตรการในการบำรุงรักษา และทำความสะอาดทั้งก่อน และหลังปฏิบัติงาน มีภาชนะรองรับขยะพอเพียง มีพื้นที่สำหรับทำความสะอาดมือ รวมทั้งส่วนของห้องสุขา และไม่นำอาหารเข้ามาในบริเวณปฏิบัติงาน

2

มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอ พร้อมสำหรับใช้งาน มีการบำรุงรักษา และทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีการซ่อมบำรุงให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา

3

สารเคมี และวัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องแยกไว้เป็นสัดส่วน และมีมาตรการกำจัดอย่างถูกต้อง ระเบิดระวางไม่ให้ปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

4

สุขภาพและการให้ความรู้ แก่ผู้ปฏิบัติงาน

4. สุขภาพและการให้ความรู้ แก่ผู้ปฏิบัติงาน

มีการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระเบียบ ครบถ้วน
ข้อมูลที่ต้องบันทึก โดยเก็บรักษามบันทึกข้อมูล
การปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้อง
กับการปฏิบัติงานไว้เป็นอย่างดี อย่างน้อย 1 ปี

5.1

บันทึกแหล่งที่มา
ของวัตถุดิบ

5.2

บันทึกชนิดและ
ปริมาณดอกกล้วยไม้
ที่ผลิต รุ่น/วัน

5.3

บันทึกอุณหภูมิและ
ระยะเวลา
การเก็บรักษา
ดอกกล้วยไม้
ที่ผลิต/รุ่น/วัน

5.4

บันทึกที่ประเทศคูća ปลายทางร้องขอ

5.5

การใช้วัตถุดิบทรายทาง
การเกษตร และ/หรือ
การรมเมทิลโบรไมด์

ชนิดของกล้วยไม้ ที่นิยมผลิตเพื่อส่งออก ต่างประเทศ

สกุลหวาย (*Dendrobium sp.*)

สกุลอะแรนด้า (*Aranda sp.*)

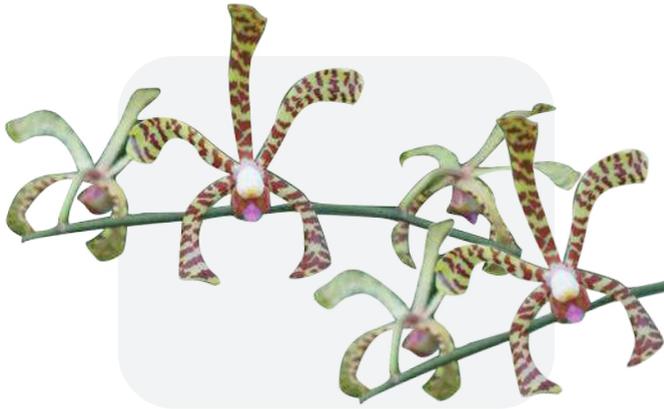
สกุลอะแรคนิส (*Arachnis sp.*)

สกุลแวนด้า (*Vanda sp.*)

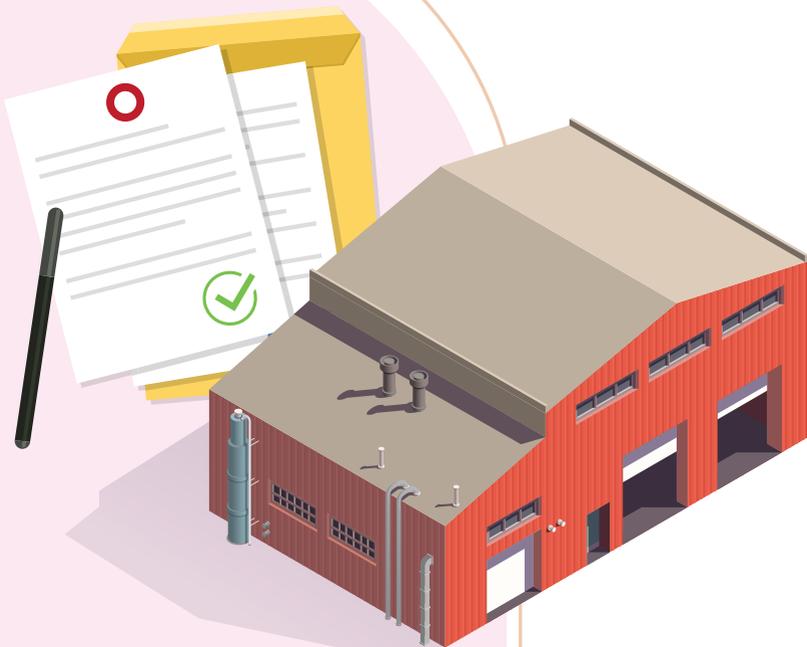
สกุลออนซีเดียม (*Oncidium* sp.)

สกุลมอคคาร่า (*Mokara* sp.)

วิธีการขอการรับรอง โรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้

1.ขอการรับรองจากหน่วยงานราชการ

กลุ่มพัฒนาระบบตรวจสอบรับรองมาตรฐานสินค้า
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร 0 2940 6464

โทรสาร 0 2940 6470

เอกสารที่ใช้ :
แบบ สมพ. 2 (ขอใหม่) และ แบบ สมพ. 3 (ต่ออายุ)

เว็บไซต์: <https://www.doa.go.th>

2.ขอการรับรองจากผู้ประกอบการ ตรวจสอบและรับรอง

สามารถตรวจสอบหน่วยงานและ
บริษัทเอกชนที่สามารถรับรอง

เว็บไซต์: <https://www.acfs.go.th>
(เว็บไซต์ ของ มกอช.)

เมื่อขอการรับรอง กับกรมวิชาการเกษตร

กรอกรายละเอียดในแบบคำร้อง

แบบ สมพ. 2 (ขอใหม่) และ แบบ สมพ. 3 (ต่ออายุ)

- 1 ชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบการ
- 2 ชื่อและที่ตั้งโรงงาน
- 3 ประเภทการรับรอง/ประเภทของโรงงาน
- 4 รายละเอียดของผลิตภัณฑ์ = ระบุชื่อและรายละเอียดผลิตภัณฑ์
- 5 ลงนามผู้ยื่นคำขอ
- 6 เอกสารแนบประกอบ
 - แผนที่ตั้งโรงงาน
 - แผนผังอาคาร
 - แผนผังองค์กร
 - แผนผังกระบวนการผลิต
 - คู่มือคุณภาพ
 - สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน
 - สำเนาหนังสือการรับรองการลงทะเบียนนิติบุคคล และ/หรือสำเนาทะเบียนการค้ากรณีต่ออายุ แนบสำเนาใบรับรองพร้อมแบบ แบบ สมพ. 3 (ต่ออายุ) เอกสารใน ข้อ 6. หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเอกสาร ให้แนบพร้อมใบคำขอยื่นการรับรอง

ตัวอย่างใบประกาศจากกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ใบรับรองนี้แสดงว่า

บริษัท
รหัสรับรอง กษ
สถานที่

ได้ผ่านการรับรอง
.....

ตามข้อกำหนดของ
.....

วันที่ ณ วันที่ วันที่ลงลาย
.....

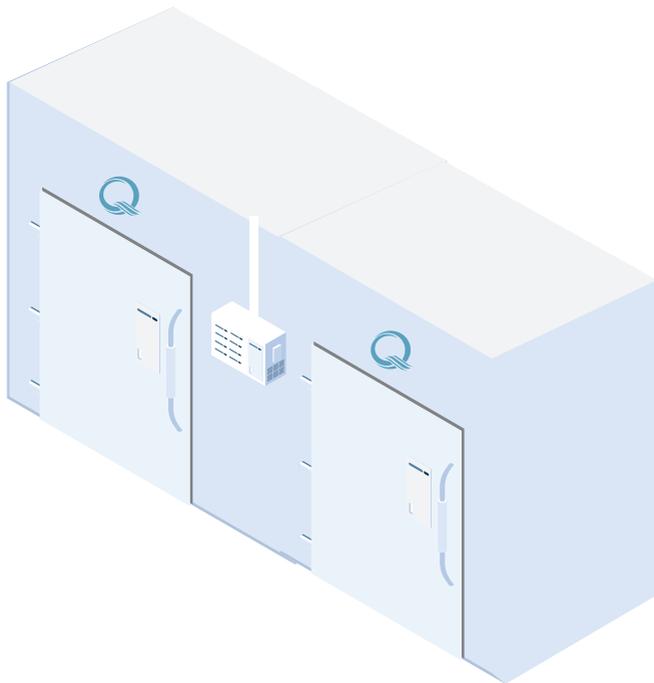

(อธิบดีกรมวิชาการเกษตร)

วิธีการขอการรับรอง โรงรมเมทิลโบรไมด์

ภาพห้องรมเมทิลโบรไมด์

กรอกรายละเอียดในแบบคำร้อง แบบ กบส.ร. ๑๐๑

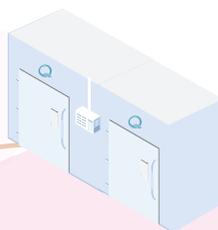
ชื่อ XXXXX XXXXX
ที่อยู่ XXXXX XXXXX

ชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบการ

01

02

ชื่อและที่ตั้งโรงรมเมทิลโบรไมล์

ชื่อ XXXXX XXXXX
ตำแหน่ง XXXXXXXXXXX

03

ชื่อและตำแหน่งผู้ยื่นคำขอ

04

ระบุจำนวนและรายชื่อผู้ผ่านการอบรม

05

เอกสารแนบประกอบ
(แบบผู้ประกอบการรายเดียว/นิติบุคคล)

ตัวอย่างแบบ กบส.ร. ๑๐๑

กบส.ร. ๑๐๑

เลขที่: _____
 ร.ร. _____
 (ใส่ชื่อโรงเรียนที่ส่งแบบ
 แบบ)

ข้าพเจ้านามเรียนโรงเรียนจังหวัดระยองชื่อ ชาย หญิง

ชื่อ นามสกุล _____

โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____ e-mail _____

ชื่อ นามสกุล _____

โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____ e-mail _____

ข้าพเจ้า สถานศึกษา

มีความประสงค์ขออนุญาตเป็นโรงเรียนจังหวัดระยองชื่อ ชาย หญิง ดังนี้

1. รายละเอียดผู้สมัคร
2. ชุดกรณีสถานศึกษา
3. ขั้นตอนการปฏิบัติกรณีสถานศึกษา
4. แผนที่สำหรับเส้นทางติดต่อจากสถานศึกษาโรงเรียน

ซึ่งมี ผู้ประกอบการของสถานศึกษากรณีสถานศึกษาคน ดังนี้

1. 2.
 3. 4.

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับทราบจะมีความถูกต้องและมีความจริงใจทุกประการ

ลายมือชื่อ: _____ ผู้ยื่นคำขอ

 วันที่ เดือน พ.ศ.

(QR code สำหรับไปที่โหลดใบยื่นขอการรับรอง)

เอกสารแนบประกอบ ขอเป็นบุคคลธรรมดา

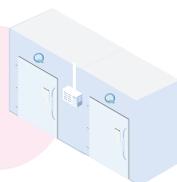
สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์
ที่รับรองไม่เกิน 6 เดือน

สำเนาทะเบียนบ้านและ
บัตรประชาชน
ของผู้มีอำนาจลงนาม

รายละเอียดตุ้มยา

ขั้นตอนการ
ปฏิบัติกรมยา

ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครอง
ซึ่งวัตถุอันตราย

สำเนาประกาศนียบัตรรับรองบุคคล
ที่ผ่านการอบรมรพยา
กับกรมวิชาการเกษตร

แผนที่ตั้ง

สำเนาใบรับรองโรงรม
เมทิลโบรโมด์ (ต่ออายุ)

เอกสารแบบประกอบ ขอเป็นบุคคลธรรมดา

สำเนาทะเบียนบ้านและ
บัตรประชาชน
ของผู้มีอำนาจลงนาม

หนังสือรับรองของสำนักงาน
ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการ
จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

รายละเอียดตุ้รรมยา

อุปกรณ์รรมยา

ขั้นตอนการ
ปฏิบัติการรรมยา

ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครอง
ซึ่งวัตถุอันตราย

สำเนาประกาศนียบัตรรับรองบุคคล
ที่ผ่านการอบรมรรมยา
กับกรมวิชาการเกษตร

แผนที่ตั้ง

สำเนาใบรับรองโรงรรม
เมทิลโบรโมด์ (ต่ออายุ)

ตัวอย่างใบประกาศอนุญาต โรจนเมทิลโบรไมด์

(QR code สำหรับไปที่โหลดใบยื่นขอการรับรอง)

วัตถุประสงค์และเอกสารมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.)

คลิป มาตรฐาน
กล้วยไม้ไทย

<https://www.youtube.com/watch?v=zjbn76JLpP4>

มาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง มาตรฐานกล้วยไม้
และระบบการผลิต

https://youtu.be/4C3omX_AVSI

มาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี
สำหรับกล้วยไม้ตัดดอก
(มกษ.5501-2552)

https://www.acfs.go.th/files/files/commoditystandard/20190606131505_294052.pdf

มาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับ
โรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้
(มกษ.5502-2552)

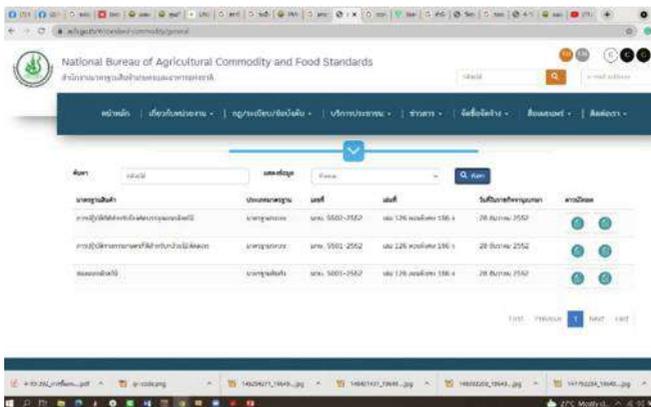

https://www.acfs.go.th/files/files/commoditystandard/20190606132127_70019.pdf

https://www.acfs.go.th/files/files/commoditystandard/20190606124949_862923.pdf

ช่องทางการติดตาม ข่าวสารของ มกอช.

Facebook: @IACFS
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและ
อาหารแห่งชาติ-มกอช.

www.facebook.com/IACFS

E-book:
เอกสารเผยแพร่ มกอช.

<http://e-book.acfs.go.th>

Youtube channel:
มาตรฐานเกษตรน่ารู้ โดย มกอช.

www.bit.ly/2w6z1Jm

ติดต่อสอบถาม

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร 02 561 2277 โทรสาร 02 579 7449

www.acfs.go.th

